

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/21479

Sayı :E-75833232-610-6542921
Konu :Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
23/01/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi :09.01.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1561809 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından tevcih edilen 7/21479 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:B6CE20A1-7E64-478B-BCE6-77333FC4BB61 Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi İçin:soruongesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİYE TİMİSİ ERSEVER'İN

7/21479 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

2025 yılında dünya ve Avrupa otomotiv üretimi için yapılan büyüme tahminleri, sektörün büyüme oranının 2024 yılının da altında kalacağı yönündedir.

Bu tahminin gerçekleşmesi halinde sektörün daralacağı, bazı fabrikaların kapanması ya da yurtdışına taşınmasına neden olan bu gelişmenin istihdamı da olumsuz yönde etkileyeceği belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

Soru 1- 2023, 2024 yıllarında otomotiv tedarik sanayiinde faaliyet gösteren firma sayısı ve sektörün istihdam verileri nedir? Ankara için bu veriler nedir?

Soru 2- 2023, 2024 yıllarında bu sektörde üretim yapan ve üretim tesislerini yurt dışına taşıyan firma sayısı nedir? Bu firmaların toplam istihdam kapasitesi nedir? Ankara için bu veriler nedir?

Soru 3- Sektörün sorunlarını çözmek, işletmelerin yurt dışına taşınmalarını önlemek için planlanan vergi indirimi, prim desteği, teşvik olmak üzere ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAPLAR:

Cevap 1-2-3- Otomotiv sanayimiz; 2 milyonun üzerinde kurulu kapasitesi, 37,2 milyar Dolarlık ihracat hacmi, 550 bin kişiyi aşan istihdam katkısı ve dünyanın en büyük 13'üncü üreticisi olması hasebiyle Türkiye ekonomisinin lokomotif sanayi koludur.

Küresel markalar, 2000 yılından bu yana Türk otomotiv endüstrisine toplam 18 milyar Dolar yatırım yaparken, en büyük 100 küresel tedarikçiden 30'dan fazlası ülkemizde üretim tesisi açmış ve Bakanlığımızca akredite edilen, otomotiv üreticileri ve tedarikçilerine ait Ar-Ge ve Tasarım merkezlerinin sayısı da 162'ye ulaşmıştır.

Türkiye'de araç üretimi 2002 yılında 300 binlerde iken, 2023 yılında 1,4 milyonun üzerine çıkarak yaklaşık beş kat artmıştır. Bu artış, söz konusu dönemde, %7'lik yıllık bileşik büyüme oranı gerçekleştiğine işaret etmektedir. Bunun yanı sıra, yerli ve milli doğuştan elektrikli aracımız Togg vasıtasıyla elektrikli araç ve sürücüsüz mobilite ekosistemine dönüşüm bağlamında küresel ölçekte iddialı bir giriş yapılmış ve 1,5 yılda 45 bin Togg sahipleriyle buluşturulmuştur. Elektrikli otomobillere ve yeni teknolojilere yönelik kararlılığımız; Ford, Toyota, Renault gibi birçok küresel markanın yeni nesil araç üretimlerini Türkiye'ye taşınmasına vesile olmuştur. Hâlihazırda ülkemizde otomobil üretimi yapan 13 markadan 8'i küresel markalar olup bunların desteklenmesine ve özellikle yeni teknoloji yatırımlarını Türkiye'de gerçekleştirmelerini teşvike devam edilecektir.

Bu bağlamda; otomotiv sektörümüz de dâhil olmak üzere yüksek teknolojiye haiz, yenilikçi ve katma değeri yüksek sektörlerde yatırım ortamını destekleyerek ülkemizi bölgesel bir üretim üssü haline getirebilmek amacıyla Bakanlığımızca yatırım teşvik uygulamaları yürütülmektedir. 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve anılan Karar'ın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde yatırım projelerine geniş bir yelpazede destekler sağlanmaktadır. Bunlar arasında; gümrük vergisi muafiyeti, katma değer vergisi istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsis, faiz veya kar payı desteği, gelir vergisi stopajı desteği ve sigorta primi desteği gibi destekler mevcuttur.

Ayrıca, 6745 sayılı “Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” hükümleri ile 2016/9495 sayılı Karar çerçevesindeki yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli yatırımlar da, ihdas edilecek müstakil bir Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda yer alacak destek mekanizmalarından faydalanabilmektedir.

Bu çerçevede, anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde; 20/6/2012 tarihinden günümüze kadar otomotiv ana sanayisi ile yan sanayisine yönelik yatırımlar için, yatırımcılarımızın Bakanlığımıza yaptıkları başvurular sonucunda 2.588 adet Yatırım Teşvik belgesi (YTB) düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında öngörülen sabit yatırım tutarı 878,9 milyar TL, öngörülen istihdam sayısı ise 105.481 kişi olmuştur.

Bakanlığımızın, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi vb. paydaş diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve Hükümetimizin yoğun çalışmaları sonucunda, başta Çin menşeli olmak üzere küresel firmaların ülkemize ilgisi artarak devam etmektedir. Nitekim bu kapsamda BYD firması, Türkiye’de elektrikli ve şarj edilebilir hibrit otomobil üretim tesisi ile Ar-Ge/İnovasyon merkezi kurulmasına yönelik yatırımlarına başlamıştır. Otomotiv yan sanayimiz başta olmak üzere, otomotiv sektörüyle güçlü tedarik bağlantıları bulunan farklı sektörlerdeki yeni yatırımlara yönelik olarak yatırımcılarla görüşmelerimize 2025 yılında da devam edilecektir.

Bunların yanı sıra; elektrikli araçlar, hidrojen yakıtlı araçlar ve batarya üretimi Türkiye tarihinin en büyük yatırım destek programı olan HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı kapsamında açıklanan çağrılar vasıtasıyla da desteklenecektir. Burada yatırımcılarımıza; pazar geliştirme destekleri, yatırım yeri imkânları, uygun finansman koşulları ve en üst düzey kamu destekleri sağlanacaktır.

Örneğin, HIT-Mobilite çağrısıyla; Türkiye’nin otomotiv sanayisindeki gücünün elektrikli araç üretimi alanında artırılması amaçlanarak toplam 5 milyar Dolarlık destek bütçesiyle, yılda en az 1 milyon adet elektrikli araçlık üretim kapasitesine ulaşılması hedeflenmektedir. Çağrı kapsamında, yıllık asgari 150 bin adetlik elektrikli araç üretimi kapasitesi sağlayacak yüksek yerli katkı oranına sahip, Ar-Ge merkezi kurulumunu da içeren yeni yatırımlar desteklenecektir. Elektrikli Araçlar Çağrısıyla otomotiv sektörümüz tedarik zinciriyle birlikte geleceğe hazırlanacak, Batarya Çağrısı çerçevesinde ise 2030 yılına kadar 80 Gwh büyüklüğünde kapasite inşa edilecektir. Sonuç olarak, Bakanlığımızca; otomotiv sektörünü güçlü kılacak adımlar sürdürülürken bu alandaki teknik bilgi, yenilikçilik, kapasite, üretim ve istihdam yoğun bir şekilde desteklenecektir.